

אינו מתפיים בג' פעמים (ה) אינו זקוק לו (מיהו יאמר אח"כ לפני עשרה שביקש ממנו מחילה) (מרדכי דיומא ומהרי"ל). ואם הוא רבו צריך לילך לו כמה פעמים עד שיתפיים:

חוט שני

איהו איזיל אנא לפיוסי ליה וכו', עיי"ש. ואפשר שרצ רנה לעורר אותו שצריך לבקש מחילה, או כיון שזה היה נוגע לכבוד התורה אז אסור למחול. ודגנפק"בו בכל זה צמי שגרם נער לקטן שאינו מצין ואינו זוכר שגרמו לו נער לשעתו אפשר דאעפ"כ צריך לפייסו אח"כ, אע"פ שאין אצל הקטן קפידא [עיינ לקמן], והיינו טעמא כיון שהפיוס הוא כמין תשלוס תחת הנער שציערוהו וכנ"ל וזה שייך גם בקטן.

מחילת קטן

אין מחילת קטן צממון כלום, ואפילו אם אמר שמוחל, יכול לחזור בו. אצל מחילה לסלק הקפידא שייך גם בקטן, דאע"ג דצגוונא דקפידת הקטן הוי קפידא, מ"מ כשפייסוהו [וצקל יכול לפייסו ע"י שיתן לו איזה דבר] סגי בזה, דהרי כבר סילק קפידת הקטן וכבר עבר לערו ואינו חושב על זה, וגם עשה המפייס מלידו כעין תשובת המשקל, ושזו אין בחזרת הקטן שמקפיד כלום לאחר שכבר נתפייס.

פיוס אחר ג' פעמים שפייסוהו

ולא קיבל

(ה) אינו זקוק לו. איתא במס' יומא [לה] אמר רב חסדא, וצריך לפייסו בשלש שורות של שלשה בני אדם וכו', ואמר ר' יוסי בר חנינא, כל המצקש מטו מחצירו

אל יצקש ממנו יותר משלשה פעמים שנא' [לז] אנא שא נא ועתה שא נא [אין נא אלא לשון צקשה, רש"י]. ובפרי חדש כתב וז"ל, ודבר ברור הוא דכיון שיותר מג' פעמים אינו זקוק לו עוד לפייסו שיום הכיפורים מכפר, והיינו דתמן עצירות שצין אדם לחצירו אין יום הכיפורים מכפר עד שירנה את חצירו, דאלמא דכל שמרנהו אע"פ שהוא לא נתרנה, יום הכיפורים מכפר דאל"כ עד שיתרנה חצירו מצעי ליה, עכ"ל.

ובמג"א [לז] כתב, ואם רנה לפייסו יותר רשאי, אם אין שם ציון תורה.

והביאו צביאור הגר"א. וכן במ"צ [לח]. ועב"פ אף להמג"א רק רשאי לפייסו יותר, אצל אינו מחוייב, ולהפרי חדש אין לפייסו יותר מג' פעמים. ולכאורה נ"ע איך מתכפר לו אחר ג' פעמים אחר שצא לרצותו ולא נתפייס, והרי סוף סוף לא מחל לו, ותמן אין יום הכיפורים מכפר עד שירנה את חצירו.

וי"ל דהרי בכל חטא שצין אדם לחצירו איכא נמי עצירה של צין אדם למקום, וצמשה קמ"ל "עד שירנהו" דאפילו עשה תשובה על החטא של צין אדם למקום לא מתכפר לו עד שירנה את חצירו, אצל אם רנה את חצירו עד כמה שצריך לרצות, אז לגבי החטא של צין אדם למקום מוחלים לו, ואין כאן עצירה ולא של אונאת דברים אחר שעשה מה שצריך, ויותר אין כאן לאו שכבר

שער הציון

[לה] פ"ז ע"א: [לז] צראשית נ' י"ז: [לז] ס"ק ב': [לח] ס"ק ה':